

Registrering av mulige samværsreaksjoner

Ungdom 12-18 år

Utviklingsoppgavene i denne alderen handler om å utvikle egen identitet, og å løsrive seg fra sine foreldre, men omsorgspersonene er fortsatt svært viktige. Ungdommen trenger hjelp til å sette sine reaksjoner i sammenheng med det de har opplevd for å skape sammenheng og mening i livet. Ungdommen vil ofte søke mer informasjon for å bedre forstå hva som har skjedd, og vil ha et stort behov for å påvirke avgjørelser som tas. Noen vil sette tydelige grenser for foreldre, og andre vil søke mer kontakt.

Utforskning av stressreaksjoner

Gå igjennom skjema for mulige reaksjoner på samvær. Kryss av det du synes passer. Følg med på barnet over tid. Er det endringer i barnets fungering? Er det sammenheng mellom samvær og reaksjonene barnet kan ha? Hvor lang tid tar det etter samvær før reaksjonene gir seg? Barn i denne alderen kan involveres i kartleggingen og selv formidle egne reaksjoner.

Er barnet forberedt på at det skal treffe sine foreldre?	Ja		Nei	
--	----	--	-----	--

Hvis informert:	Dato:
-----------------	-------

Eventuell øyeblikkelig reaksjon: (Feks: glede, overraskelse, sint, trist, nøytral, slapp, fysiske reaksjoner som brekninger, endringer hudfarge/utslett).

Beskriv:

Dato for samvær:	Klokkeslett / tidsrom:
------------------	------------------------

Hvem skal være tilstede under samvær?

Mor		Far		1 søsken		2 søsken		3 søsken		4 søsken	
5 + søsken		Tilsynsfører		1 beste forelder		2 beste foreldre		1 tante / onkel		2 tanter / onkler	
Andre		Hvem:									

Har barnet fått medvirke til hvor og når samvær skal være?	Ja		Nei	
Har ungdommen fått medvirke til hvor, når og hvordan det skal formidles at det skal ha samvær?	Ja		Nei	

Reaksjoner:	Før	Under	Etter
1. Skvetten, anspent, uro, vansker med å slappe av, urolig.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
2. Uvirkelighetsfølelse, forvirring, vansker med å huske det som har handt, samvær eller tidligere opplevelser.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
3. Fysiske smerter uten kjent årsak (vondt i magen, vondt i hodet, kvalme).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
4. Regresjon til atferden til et yngre barn.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
5. Påfallende reaksjoner ved atskillelse eller ved gjenforening med omsorgsgiver.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
6. Gjenopplevelser / flashbacks.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
7. Gjentatt gjenfortelling om den skremmende hendelsen.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
8. Unngåelse av ting som minner om vonde erfaringer, vil ikke snakke om det.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			

	Før	Under	Etter
9. Vansker med å formidle følelser, kan virke nummen.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
10. Tar på seg ansvar for det som har skjedd (skyld og skam) Grubling.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
11. Hevnfantasier og ønske/planer om handlingsrelaterte reaksjoner.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
12. Tap av interesse for lystbetonte aktiviteter.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
13. Spisevansker (reduisert appetitt, overspising).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
14. Selvskading.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
15. Søvnvansker (mareritt, innsovningsvansker, avbrutt søvn).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
16. Redusert oppmerksomhet og konsentrasjonsevne.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			

	Før	Under	Etter
17. Redusert prestasjonsevne.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
18. Vanskelig å få kontakt med, unngår øyekontakt og trekker seg unna andre.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
19. Irritabilitet og intense følelsesutbrudd Oppfarende under grensesetting.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
20. Tap av selvtillit / selvsikkerhet.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
21. Virker passiv, stille og tilbaketrukket.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
22. Selvmordstanker.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
23. Upassende seksualisert atferd/berøring av andre voksne og barn.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
24. Aggressiv / voldelig atferd.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			

	Før	Under	Etter
25. Bruk av rusmidler, økende gaming / bruk av sosiale media.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
26. Vanskelig forhold til egen seksualitet og intime relasjoner til jevngamle.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
27. Endret livsholdning (eks prematur voksenidentitet, pessimistisk verdenssyn).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
28. Atferdsvansker og risiko atferd (plager/vold mot andre mennesker og dyr, stikker av, skulker brannstiftelse).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
29. Oppkast / kvalme.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
30. Endring i fordøyelse (f.eks. forstoppelse, diare).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
31. Andre fysiologiske uttrykk (F.eks. annen kroppslukt, økt svette).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
32. Funksjonsfall i ADL ferdigheter (F.eks. endring i evne til selvivaretagelse som hygiene e.l.).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			

	Før	Under	Etter
33. Redd for å bli kidnappet.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
34. Påfallende føyelig under samvær.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
35. Økt sensitivitet for stimuli. (F.eks. lukter, lyder, smaker etc).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
36. Andre reaksjoner. Beskriv:			

Sum reaksjoner:	Før	Under	Etter

Motstand før samvær, ønsker ikke å dra på samværet	Ja:		Nei:	
Er ungdommen snakket med om hvordan det oppleves og fortolker reaksjoner?	Ja:		Nei:	
Hvis ja: Hva er ungdommens formening om hva de ulike reaksjonene handler om?				
Er foreldre snakket med om hvordan det oppleves og fortolker reaksjoner?	Ja:		Nei:	
Hvis ja: Hva er forelders formening om hva de ulike reaksjonene handler om?				

Er fosterforeldre snakket med om hvordan de opplever og fortolker reaksjoner?	Ja:		Nei:	
Hvis ja: Hva er fosterforeldres formening om hva de ulike reaksjonene handler om?				
Annet. Beskriv:				

Utviklet av Mari Kjølseth Bræin og Cecilie Fjelltun, 2025

Bygger på Skjema for mulige stressreaksjoner av Mari Kjølseth Bræin, RVTS øst

Kilder:

Traumeguiden (2012). Oversatt og tilrettelagt til norsk av RVTS Sør

ICD 10 (1992) Classification of Mental and Behavioural Disorders, WHO,

National Child Traumatic Stress Network Psykologisk førstehjelp, felthåndbok (2011), National Center for PTSD